

UCHWAŁA NR 1/2024

KOMISJI HABILITACYJNEJ

**powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia naukowego doktora
habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki
biologiczne wszczętym na wniosek doktora Łukasza Sługockiego**

z dnia 11.01.2024

**w sprawie wyrażenia opinii w sprawie nadania stopnia naukowego
doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne
w postępowaniu wszczętym na wniosek doktora Łukasza Sługockiego**

Na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 ze zm.) oraz § 37 ust. 2 pkt 3 i § 45 uchwały nr 85/2021 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 29 września 2021 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia postępowań w sprawie nadania stopni naukowych w Uniwersytecie Szczecińskim w zw. z § 64 ust. 1 uchwały nr 99/2023 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 28 września 2023 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia postępowań w sprawie nadania stopni naukowych w Uniwersytecie Szczecińskim uchwała się, co następuje:

§ 1.

Komisja habilitacyjna w składzie:

- 1) prof. dr hab. Piotr Dawidowicz - przewodniczący;
- 2) dr hab. Magdalena Achrem - sekretarz;
- 3) prof. dr hab. Magdalena Błażewicz - recenzent;
- 4) prof. dr hab. Natalia Kuczyńska-Kippen - recenzent;
- 5) dr hab. Paweł Napiórkowski, prof. UKW -recenzent;
- 6) prof. dr hab. Monika Normant-Saremba - recenzent;
- 7) prof. dr hab. Agnieszka Grinn-Gofroń - członek

stwierdza, że aktywność naukowa dra Łukasza Sługockiego oraz osiągnięcie naukowe: „Ekologiczna, morfologiczna i molekularna charakterystyka wybranych widłonogów z rodzaju *Eurytemora*” stanowią istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej nauki biologiczne i wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania doktorowi Łukaszowi Sługockiemu stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Komisja habilitacyjna otrzymała cztery pozytywne recenzje osiągnięcia naukowego Habilitanta, dr. Łukasza Sługockiego, przedstawionego jako cykl pięciu współautorskich publikacji pod tytułem „Ekologiczna, morfologiczna i molekularna charakterystyka wybranych widłonogów z rodzaju *Eurytemora*”. Recenzje przygotowali: prof. dr hab. Natalia Kuczyńska-Kippen, prof. dr hab. Magdalena Błazewicz, prof. dr hab. Monika Normant-Saremba, dr. hab. Paweł Napiórkowski, prof. UKW.

Prof. dr hab. Kuczyńska-Kippen stwierdza w swojej recenzji, że „przedstawiony cykl pięciu prac w sposób jednoznaczny i ambitny realizuje obszar zainteresowań naukowych Habilitanta, plasując go w gronie ekspertów zajmujących się rozwojem badań nad widłonogami. Jest to przykład dobrze zaplanowanych, przeprowadzonych i z sukcesem zakończonych badań terenowych, laboratoryjnych i eksperymentalnych, z jasno postawionymi celami badawczymi, stanowiącymi istotny krok w poznaniu morfologii i zróżnicowania molekularnego oraz ekologii widłonogów z rodzaju *Eurytemora*.” Jak podkreśla prof. Kuczyńska-Kippen przedstawione osiągnięcie dr. Ł. Sługockiego „zawiera nowe, wartościowe i oryginalne wyniki, przyczyniające się do znacznego poszerzenia istniejącego stanu wiedzy. Dorobek publikacyjny dr Łukasza Sługockiego przedstawiony jako jego osiągnięcie naukowe spełnia wymagania niezbędne do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego. Bardzo wysoki wkład Habilitanta w powstanie cyklu publikacji zasługuje na podkreślenie i wskazuje na jego wiodącą rolę i silną pozycję w całej grupie badawczej.” Recenzentka zwraca także uwagę, że „dr Ł. Sługocki formułuje założenia odnośnie kolejnych badań nad rodzajem *Eurytemora*. Zamierza m.in. rozwijać badania nad *E. lacustris*, który może służyć jako gatunek osłony wielu wartościowych siedlisk wodnych. Planuje też kontynuować prace nad ekspansywnością *E. carolleae* i jego wpływem na występowanie zbiorowisk innych organizmów wodnych” Prof. dr hab. Kuczyńska-Kippen zwraca uwagę na krótkotrwałe pobyty Habilitanta w ośrodkach zagranicznych i krajowych. Uważa jednak, że „wyjazdy szkoleniowe Habilitanta, mimo że krótkotrwałe, były owocne. Umożliwiły mu nie tylko poszerzenie wiedzy z zakresu biologii, ekologii i taksonomii bezkręgowców, ale również pozwoliły na aktywne uczestnictwo w badaniach eksperymentalnych. Skutkowały także ostateczną publikacją dobrych prac, a to jest bardzo cenne.” Recenzentka stwierdza, w podsumowaniu aktywności naukowej Habilitanta, realizowanej w innych jednostkach niż macierzysta uczelnia, że „wskazują na dużą dojrzałość naukową i osiągnięcie pełnych kwalifikacji do samodzielnej pracy naukowej i kierowania zespołami.”

Oceniając osiągnięcie Habilitanta, prof. dr hab. Błazewicz stwierdziła, że „publikacje składające się na osiągnięcie (...) stanowią cykl tematycznie powiązany przez fakt, że dotyczą one badania dwóch planktonicznych gatunków z rodzaju *Eurythemora*. Pod względem naukowym obejmują one rozmaite zagadnienia koncentrujące się wokół klasycznej morfologii, barcodingu, badania powiązań między budową morfologiczną i warunkami środowiskowymi, a także stanowią studium wybranych aspektów biologii i fizjologii. Oceniając znaczenie tych prac należy podkreślić ich walor w uzupełnianiu wiedzy o widłonogach planktonicznych w naturalnych zbiornikach północno-wschodniej Polski.” Jednocześnie Recenzentka uważa także, że „cele badań zostały osiągnięte zasadniczo poprawnymi, aczkolwiek niezbyt wyrafinowanymi metodami” oraz „niektóre z wniosków są niewystarczająco uzasadnione wykonanymi badaniami i (...) należy je traktować jako tezy wymagające dalszego testowania”. Prof. dr hab. Błazewicz docenia „drobiazgowość i wnikliwość” badań, choć stwierdza, że nie są „szczególnie nowatorskie”. Podkreśla zaś fakt, zastosowania po raz pierwszy markera genu

mitochondrialnego - cyt b w analizach molekularnych, co pozwoliło „identyfikować gatunki widłonogów” i dostarczyło „serię nowych sekwencji dla rodzaju *Eurythemora*.” Recenzentka nie ma też wątpliwości „że zaproponowane analizy morfologiczne stanowią dobre podstawy do dalszych, wnikliwych badań i znajdują zastosowanie w analizach badań środowiskowych oraz paleobiologicznych (bioindykatory), natomiast obserwacje dotyczące odporności na stres temperaturowy inwazyjnego gatunku z rodzaju *Eurythemora* są ważne dla śledzenia dróg jego inwazji i monitorowania kondycji gatunków rodzimych.” Prof. dr hab. Błażewicz wyraża także opinię krytyczną dotyczącą przygotowania autoreferatu, uważa, „że był on przygotowany w olbrzymim pośpiechu i z przekonaniem, że w obowiązkach recenzenta leży wyszukanie w dokumentacji argumentów do postawienia pozytywnego wniosku końcowego”, nie zawierał on „opisu rozwoju zainteresowań badawczych Habilitanta, doskonalenia warsztatu badawczego oraz kształtowania i doskonalenia obranego nurtu badań”, a także „rzetelnego szkicu aktualnego stanu wiedzy i klarownego wyjaśnienia, w jakim stopniu osiągnięcie Habilitanta ją uzupełnia”. Dodatkowo uważa, że „problemy badawcze zostały zaledwie pobieżnie naszkicowane, a stwierdzenia, które Habilitant definiuje jako hipotezy, można co najwyżej uznać za zadania badawcze.” Mimo tych krytycznych uwag, Recenzentka uważa, że „przedstawione osiągnięcie cechuje dostateczna spójność tematyczna, a Habilitant miał wiodącą rolę w powstaniu pięciu wymienionych publikacji. W związku z powyższym i w świetle aktualnie obowiązujących kryteriów oceny” jest „zdania, że dr Łukasz Sługocki spełnia warunek drugi do nadania mu stopnia doktora habilitowanego.” Prof. dr hab. Błażewicz niepokoi też fakt, bardzo krótkich, zazwyczaj kilkudniowych staży w zagranicznych ośrodkach badawczych oraz to, że „Kandydat nie podjął starań w celu zdobycia środków finansowych, by dłuższym stażem badawczym dopełnić „trzeci warunek”. Jednakże, dzięki tym wyjazdom powstały „cztery ciekawe pod względem naukowym prace, przygotowane w dobrych zespołach badawczych i opublikowane w rozpoznawalnych czasopismach naukowych. Na ich podstawie można wnioskować o dobrze wykorzystanym czasie spędzonym podczas wizyt naukowych Habilitanta poza jednostką macierzystą.” Recenzentka uważa, że w myśl aktualnie obowiązujących kryteriów oceny oraz z uwagi na wysoką jakość tej części dorobku w postaci czterech publikacji, uważam, że dr Sługocki spełnia warunek trzeci do nadania mu stopnia doktora habilitowanego.”

W kolejnej recenzji prof. dr hab. Normant-Saremba stwierdza, że Habilitant skupił się „na biologii i ekologii widłonogów z rodzaju *Eurythemora*, które charakteryzują się dużą plastycznością fenotypową (...). Z tego względu stanowią interesujący obiekt badań naukowych dla wielu biologów i ekologów” i uważa „tematykę badań podjętych przez Kandydata za odpowiadającą aktualnym kierunkom badań hydrobiologicznych, a uzyskane wyniki za interesujące i wnoszące elementy nowości w istniejący stan wiedzy w zakresie biologii i ekologii planktonowych widłonogów z rodzaju *Eurythemora*”. Podkreśla fakt, że jednym „z istotnych efektów przedstawionego osiągnięcia było opracowanie dodatkowych, dotychczas nie opisanych w literaturze, cech taksonomicznych, dzięki którym możliwa będzie bardziej sprawna/poprawna identyfikacja *E. lacustris*.” Recenzentka zwraca uwagę, że „Kandydat szczegółowo opisał budowę aparatu gębowego tego gatunku (...)” i jest „to pierwszy, tak precyzyjny opis budowy aparatu gębowego u badanego gatunku, a także samych żuwaczek u widłonogów” oraz budowę pięciu par odnóży tułowiowych, przy czym podkreśla, że „Dr Łukasz Sługocki wykazał po raz pierwszy, iż odnóża nie są symetryczne”. Prof. dr hab. Normant-Saremba, podobnie jak pozostali Recenzenci, zwraca uwagę na fakt, zastosowania do identyfikacji gatunków analiz molekularnych w oparciu o dwa geny mitochondrialne: COI i cyt b, i podkreśla, „iż w przypadku cyt b były to pierwsze sekwencje uzyskane dla rodzaju *Eurythemora*”. Za ważny efekt osiągnięcia dr Ł. Sługockiego uważa też „stworzenie w oparciu o dotychczasowe, własne wyniki badań, jak również dane literaturowe, mapy rozprzestrzenienia relikтового gatunku *E. lacustris*, która wskazuje na występowanie tego gatunku w 10 krajach Europy” oraz „wykazanie interakcji pomiędzy *E. lacustris* i pierwotniakiem -

susydlaczkiem.” Wśród uwag krytycznych prof. dr hab. Normant-Saremba podnosi brak w autoreferacie „określenia nadrzędnego celu/ problemu badawczego”, uważa, że przedstawione przez Kandydata cztery cele prezentowanego osiągnięcia słabo przekonują o powiązaniu tematycznym cyklu (...), cele, jak i hipotezy są źle sformułowane (...). To nie cele badań, a raczej ich wyniki stanowią „uzupełnienie braków wiedzy” czy też „pozwalają na weryfikację istniejącego stanu wiedzy.” Niezależnie od krytyki Recenzentka docenia wartość osiągnięcia dr Ł. Sługockiego, „gdyż zdają sobie sprawę z problemu, jaki stanowi identyfikacja taksonomiczna widłonogów z rodzaju *Eurytemora*” i mimo wszystko uważa, że „wyniki badań zawartych w przedstawionym przez Kandydata do oceny osiągnięciu naukowym, są ze sobą powiązane, dostarczając wiele nowych informacji w zakresie taksonomii, biologii i ekologii widłonogów z rodzaju *Eurytemora* i z tego względu stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny Nauki biologiczne.” Prof. dr hab. Normant-Saremba, podobnie jak pozostałe Recenzentki, zwraca uwagę na krótkie staże zagraniczne. Uważa, że „11 wyjazdów do sześciu różnych instytucji naukowych za granicą, (...) oraz do dwóch instytucji naukowych w Polsce, które trwały łącznie 64 dni” nie jest imponującym wynikiem „jak na osobę ubiegającą się o stopień doktora habilitowanego, która (...) powinna szkolić się i doskonalić umiejętności zawodowe podczas dłuższych pobytów w innych instytucjach”. Jednakże w podsumowaniu stwierdza, że sześć artykułów naukowych (...), będących efektem badań Kandydata prowadzonych poza placówką macierzystą, we współpracy z partnerami zewnętrznymi, w tym z instytucji zagranicznych, stanowi ok. 25% dorobku publikacyjnego dr Łukasza Sługockiego. Można więc przyjąć, iż jest to istotna aktywność.”

Kolejny Recenzent dr hab. P. Napiórkowski, prof. UKW stwierdza, że przedstawione przez Habilitanta osiągnięcie jest interesującym kompendium wiedzy na temat rodzaju *Eurytemora*, pozwala na potwierdzenie występowania czterech gatunków *Eurytemora*: *E. affinis*, *E. lacustris*, *E. velox* oraz jednego nowego dla fauny polskiej *E. carolleae*. Ponadto uzupełnia wiedzę na temat cech morfologicznych, molekularnych i rozmieszczenia *E. lacustris* (reliktu polodowcowego).” Podobnie jak inni Recenzenci, zwraca uwagę na badania „wykazujące powiązanie budowy morfologicznej żuwaczek z ekologią gatunku *E. lacustris*” oraz ukazanie cech „morfologicznych, które pozwalają na odróżnienie osobników tego gatunku od *E. affinis* (Poppe, 1880) i *E. velox* (Lilljeborg 1853).” Zgłasza wątpliwość odnośnie stosowanego nazewnictwa przez Habilitanta, stwierdza (podobnie jak pozostali Recenzenci), że „przysadki służące do pobierania pokarmu u widłonogów” powinny być nazywane żuwaczkami, a nie żuchwą. Także zwraca uwagę, na zastosowanie w badaniach molekularnych rzadziej analizowanego genu mitochondrialnego (cytb), podkreślając że „Każda aktywność naukowa mająca na celu tworzenie baz danych cech molekularnych w barkodingu jest istotnym wkładem w rozwój nauki.” Podkreśla, że „w okresie rosnącego zagrożenia naszych wód gatunkami obcymi wnioski na temat potencjału inwazyjnego *E. carolleae*, są istotną informacją nie tylko dla wód naszego kraju, ale również dla wód Europy.” Recenzent zwraca uwagę, na ciekawe badania dotyczące relacji między susydlaczkiem a *E. lacustris*, choć uważa, „że w niewielkim stopniu mogła wpłynąć negatywnie na zdolność przeżycia badanego widłonoga. (...) Recenzent zauważa „jednak pewną niejednoznaczność we wnioskach. W jednym miejscu habilitant napisał, że relacja pomiędzy *E. lacustris* a epibiontem jest stała i niezależna od regionu i sezonu. W innym miejscu jest informacja, że poziom zasiedlenia epibiontami różnił się pomiędzy zbiornikami i regionami. Jeśli jedną z relacji jest poziom zasiedlenia, to te wnioski wzajemnie się wykluczają”. W podsumowaniu Recenzent stwierdza, że „dr. Ł. Sługockiego cechuje duża i wciąż rozwijająca się aktywność naukowa, ekspercka i organizacyjna a dotychczasowy dorobek naukowy jest tematycznie zwarty i zawiera oryginalne wyniki, które są publikowane w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym. Wartość merytoryczna publikacji i współpraca naukowa świadczy o cennym wkładzie habilitanta w rozwój nauk biologicznych.” Dr hab. P. Napiórkowski, prof. UKW uważa, że „W świetle obowiązującej ustawy

(...) kandydat spełnia wszystkie warunki do uzyskania awansu naukowego i otrzymania stopnia doktora habilitowanego.”

Prof. dr hab. Piotr Dawidowicz

.....
Magdalena Achrem

(podpis sekretarza komisji habilitacyjnej
z podaniem imienia oraz nazwiska)

.....
Piotr Dawidowicz

(podpis przewodniczącego komisji
habilitacyjnej z podaniem imienia oraz
nazwiska)

Wyniki jawnego głosowania:

Liczba osób uprawnionych do głosowania	7
Liczba osób obecnych uprawnionych do głosowania	7
Liczba głosów ZA	7
Liczba głosów PRZECIW	0
Liczba głosów wstrzymujących się	0

